

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถาบันส่งเสริม
การสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เกษียณอายุราชการ

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ ศธ ๕๔๐๑.๑/๕๗๕๕ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นนิติบุคคล จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๔๑ ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมีการเพิ่มวัตถุประสงค์บางประการ และมีการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของคณะกรรมการ สสวท. โดยกำหนดให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าแปดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน ทั้งนี้ จะต้องมีการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นครูผู้สอนด้านวิทยาศาสตร์หรือคณิตศาสตร์ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจากเขตพื้นที่การศึกษาในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ อย่างน้อยภาคละหนึ่งคน และปรากฏข้อเท็จจริงว่า กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ ภาคเหนือ (นายประดิษฐ์ เหล่าเนตร) กำลังจะเกษียณอายุราชการ ภายในเดือนกันยายน ๒๕๔๙ จึงเกิดปัญหาว่า นายประดิษฐ์ เหล่าเนตร จะพ้นจากตำแหน่งการเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นครูผู้สอนด้านวิทยาศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์หรือไม่ เนื่องจากมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๔๑ บัญญัติว่า นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตาม มาตรา ๑๖ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ และ (๔) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องต่อหน้าที่เท่านั้น

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ขอหารือในประเด็น ดังต่อไปนี้

๑. ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นครูผู้สอนด้านวิทยาศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์เกษียณอายุราชการครู รวมทั้งการพ้นจากการเป็นข้าราชการครูในกรณีอื่น ๆ ด้วยนั้น เป็นการขาดคุณสมบัติหรือจะต้องพ้นจากตำแหน่งหรือไม่ อย่างไร

๒. ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นครูผู้สอนด้านวิทยาศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์ได้รับการโยกย้ายไปรับราชการครูในเขตพื้นที่การศึกษาในภาคอื่น ๆ หรือไม่ได้เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน รวมทั้งกรณีได้รับมอบหมายให้สอนวิชาอื่นที่ไม่ใช่ด้าน

วิทยาศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์ จะเป็นการขาดคุณสมบัติหรือจะต้องพ้นจากตำแหน่งหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาข้อหารือของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) แล้วเห็นว่าควรตอบข้อหารือรวมเป็นประเด็นเดียว โดยมีความเห็นว่า เดิมตามมาตรา ๑๓ (๓)^๑ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้กำหนดให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าสี่คนแต่ไม่เกินแปดคน และกำหนดคุณสมบัติไว้ในมาตรา ๑๔ (๑)^๒ กล่าวคือ จะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความชัดเจนทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการของสถาบัน และเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งเป็นไปตามมาตรา ๑๗^๓ ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งได้เปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๓ (๓)^๔

^๑ มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” ประกอบด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าสี่คนแต่ไม่เกินแปดคน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๑๔ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความชัดเจนทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการของสถาบัน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๖ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔

(๔) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องต่อหน้าที่

^๔ มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงพลังงาน ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการ

โดยกำหนดให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสองประเภท ประเภทแรกคือ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั่วไป ที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ (๑)^๔ และประเภทที่สอง นอกจากจะมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ (๑) แล้วจะต้องเป็นครูและได้ทำการสอนด้านวิทยาศาสตร์ หรือด้านคณิตศาสตร์ในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานจากเขตพื้นที่การศึกษาในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ อย่างน้อยภาคละหนึ่งคน เมื่อเจตนารมณ์ของมาตรา ๑๓ (๓) กำหนดไว้เช่นนี้การเป็นครูซึ่งได้ทำการสอนด้านวิทยาศาสตร์ หรือด้านคณิตศาสตร์จากเขตพื้นที่การศึกษาในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ จึงเป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวของบุคคลที่จะมีสิทธิได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประเภทที่สองด้วยอย่างหนึ่ง ดังนั้น トラบใดที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิผู้นั้นยังคงเป็นครู และได้ทำการสอนด้านวิทยาศาสตร์ หรือด้านคณิตศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากเขตพื้นที่การศึกษาในภาคนั้นๆ อยู่ แม้จะเกษียณอายุราชการหรือพ้นจากการเป็นข้าราชการครูในกรณีอื่นๆ หากยังคงมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๓ (๓) ก็ยังคงดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต่อไปได้ และหากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิผู้นั้นได้รับการโยกย้ายไปรับราชการครูในเขตพื้นที่การศึกษาในภาคอื่น ๆ หรือไม่ได้เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิผู้นั้นย่อมขาดคุณสมบัติตามมาตราดังกล่าว ส่วนกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้รับมอบหมายให้สอนวิชาอื่นที่ไม่ใช่ด้านวิทยาศาสตร์ หรือด้านคณิตศาสตร์ หากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิผู้นั้นไม่ได้สอนด้านวิทยาศาสตร์ หรือด้านคณิตศาสตร์อีกต่อไป ก็ย่อมขาดคุณสมบัติและพ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้วยเช่นกัน

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๕๐

การอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสภาการศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าแปดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน ทั้งนี้ ต้องมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นครูผู้สอนด้านวิทยาศาสตร์ หรือด้านคณิตศาสตร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากเขตพื้นที่การศึกษาในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ อย่างน้อยภาคละหนึ่งคน

ให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งพนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น